

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Dato: 08.09.2014

Vår ref: 14/2831 - BV (14/23802)

Deres ref:
14/1667 -
TFN

Høringsvar fra Hamar biskop - Endringer i utlendingforskriften - Varig ordning for lengeværende barn og begrunnelse i vedtak som berører barn

Hamar bispedømmeråd viser til brev av 06.06.14 fra Justis- og beredskapsdepartementet. Forslaget i høringen går ut på å tydeliggjøre regelverket om oppholdstillatelse som følge av barns tilknytning til Norge, jfr. utlendingforskriften § 8-5. Videre foreslås det å gjøre endringer i bestemmelsen om begrunnelse i vedtak som berører barn, jfr. utlendingforskriften § 17-1 a.

Etter kontakt med Tonje A. Falch-Nevand har vi fått anledning til å overskride svarfristen med et par dager.

Hamar biskop har følgende innspill til høringen:

1. Regjeringens intensjon med å sørge for en varig ordning som sikrer sterkere vektlegging av barns situasjon er i utgangspunktet en god intensjon. Dette har vært vårt anliggende i flere av de saker Hamar biskop har vært involvert i når det gjelder lengeværende barn, og er i tråd med FN's barnekonvensjon. Det har vært et markant savn at norske utlendingsmyndigheter ikke har tatt barnekonvensjonen på alvor.
2. Når intensjonen skal konkretiseres i et tydeligere regelverk opplever vi at det lages så mange vilkår som skal innfris at svært mange barn ikke vil bli omfattet av endringene, jfr. utydighet rundt hva som er barnefaglig forsvarlig og innvandringsregulerende hensyn, herunder bidrag til identitetsavklaring og muliggjøring av retur. Det siste innebærer at barn som kommer fra land som Norge ikke har returavtale med i verste fall kan bli sittende «fengslet» årevis i såkalte retursentre på Trandum.
3. Barnets tilknytning til Norge skal vurderes ut fra en rekke momenter som skal tillegges vekt. Momentene er relevante, men ikke uttømmende. For å sikre at barnets tilknytning tillegges større vekt, foreslås det å innta et vilkår om at en ved avveining mot innvandringsregulerende hensyn skal vurdere om et avslag er barnefaglig forsvarlig.

Det er en svakhet ved forslaget når begrepet «barnefaglig forsvarlig» ikke er nærmere definert utover opplistingen av relevante momenter. I alle andre sammenhenger hvor barns helse og utvikling kan skades er Barnevernloven den lov som gjelder i Norge. Den bør også gjelde for barn som kommer til landet, i sær de som blir her i lang tid. Det er ikke tillitsvekkende at utlendingsforvaltningen skal ivareta dette på egen hånd. Det foreslås derfor at representanter for Barnevernet skal bistå i vurderingen av hva som er barnefaglig forsvarlig, og at deres synspunkter skal komme eksplisitt til uttrykk.

4. Kravet om at foreldrene skal ha medvirket til å avklare egen identitet og bidratt til å muliggjøre retur synes tilsynelatende besnærende, men vil ikke gagne barnets beste. Vilåårene er såpass omfattende, og samtidig gjenstand for skjønnsmessige vurderinger, at de normalt vil kunne tale mot oppholdstillatelse. Det gis likevel en åpning for at tillatelse gis dersom avslag ikke vil være barnefaglig forsvarlig.

Det hadde vært ønskelig om forståelsen for desperate asylsøkeres situasjon og deres handlingsmuligheter kunne gjenspeiles i forskriftene på en mer human måte. Hvis barn skal være prisgitt foreldrenes fortvilte valg i en fluktsituasjon, vil de fortsatt bli de skadelidende i møte med norske innvandringsmyndigheters ønske om en «begrenset og regulert innvandring». Det bør heller ikke være et ukjent fenomen at traumatiserte og fortvilede mennesker på flukt ikke har den nødvendige tillit til at de tør å åpne seg for offentlige tjenestemenn og politi. Heller ikke at de har vært nødt til å kvitte seg med identitetspapirer og skjule sitt egentlige opphav når menneskesmulgere råder de til det.

§ 8-5 uttrykker at «...foreldrene som hovedregel ha medvirket til å avklare egen identitet og bidratt til å muliggjøre retur». Dette leddet bør brukes med forstand og godt skjønn. Jeg ønsker derfor et tillegg til § 8-5, 3.ledd:
«Kravet om at foreldre som *hovedregel* må ha medvirket til å avklare egen identitet og bidratt til å muliggjøre retur, gir en åpning for at dette skal brukes med forstand og godt skjønn».

Med vennlig hilsen

Solveig Fiske
biskop

Bjørn Vilberg
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005
Dep

0030

OSLO